

1 Осма недеља

1.1 Низови

1. Доказати

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + 1 + \frac{1}{2!} + \cdots + \frac{1}{n!} \right) = e,$$
$$e = 2 + \frac{1}{2!} + \cdots + \frac{1}{n!} + \frac{\theta_n}{n \cdot n!}, 0 < \theta_n < 1.$$

Решење. Љашко, задатак 35.

2. Доказати да је e ирационалан.

Решење. Љашко, задатак 35.

3. Доказати $\lim_{n \rightarrow \infty} n(a^{\frac{1}{n}} - 1) = \ln a, a > 0$.

Решење. Љашко, задатак 39.

4. Израчунати $\lim_{n \rightarrow \infty} |\sin(\pi\sqrt{n^2 + n + 1})|$.

Решење. $\lim_{n \rightarrow \infty} |\sin(\pi\sqrt{n^2 + n + 1})| = \lim_{n \rightarrow \infty} |(-1)^n \sin(\pi\sqrt{n^2 + n + 1} - \pi n)| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \sin\left(\frac{\pi(n+1)}{\sqrt{n^2+n+1+n}}\right) \right| = |\sin \frac{\pi}{2}| = 1$.

5. Доказати да $a_n = \sqrt{1 + \sqrt{2 + \sqrt{3 + \cdots + \sqrt{n}}}}$ конвергира.

Решење. Низ је растући. Покажимо да је и ораничен: $a_n = \sqrt{2} \sqrt{\frac{1}{2} + \sqrt{\frac{2}{4} + \cdots + \sqrt{\frac{n}{2^n}}}} < \sqrt{2} \sqrt{1 + \sqrt{1 + \cdots + \sqrt{1}}} = \sqrt{2} b_n$. Како је $b_{n+1} = \sqrt{1 + b_n}$, лако се проверава да је b_n ораничен одозго са 2, што значи да је a_n ораничен одозго са $2\sqrt{2}$. Низ a_n конвергира.

6. Нека је $0 < x_0 < 1$ и $x_{n+1} = x_n - x_n^2$, $n \geq 0$. Наћи $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$, $\lim_{n \rightarrow \infty} nx_n$.

Решење. Индукцијом се показује да је $0 < x_n < 1$. Низ је опадајући и конвергира ка 0. Применом Штолцовог става је $\lim_{n \rightarrow \infty} nx_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\frac{1}{x_n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1-n}{\frac{1}{x_{n+1}} - \frac{1}{x_n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} (1 - x_n) = 1$.

7. Доказати да је $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \cdots + \frac{1}{2n} \right) = \ln 2$.

Решење. На основу задатка са претходних часова је $1 + \frac{1}{2} + \cdots + \frac{1}{n} = \gamma + \ln n + \varepsilon_n$, где $\varepsilon_n \rightarrow 0$ кад $n \rightarrow \infty$. Слично, $1 + \frac{1}{2} + \cdots + \frac{1}{n} + \cdots + \frac{1}{2n} = \gamma + \ln 2n + \varepsilon_{2n}$, где $\varepsilon_{2n} \rightarrow 0$ кад $n \rightarrow \infty$. Одузимањем ове две релације, добија се тражено.

8. Нека је $x_1 = a$, $x_2 = b$, $x_n = \frac{x_{n-1} + x_{n-2}}{2}$, $n \geq 3$. Наћи $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$.

Решење. Решавањем посматране диференчне једначине се добија $x_n = \frac{4(b-a)}{3} \left(-\frac{1}{2}\right)^n + \frac{a+2b}{3}$. Тражени лимес је $\frac{a+2b}{3}$.

9. Наћи $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\binom{n}{m}}{n^m}$.

Решење. Применом дефиниције биномног коефицијента се добија да је тражени лимес $\frac{1}{m!}$.

10. Нека је $0 \leq x_n \leq x_m + x_n$, $m, n \in \mathbb{N}$. Доказати да $\frac{x_n}{n}$ конвергира.

Решење. Применом субадитивности имамо $0 \leq x_n \leq nx_1$, односно $0 \leq \frac{x_n}{n} \leq x_1$. Дакле, постоји инфимум скупа $\left\{ \frac{x_n}{n} \right\}$ који ћемо означити са α . Нека је $\varepsilon > 0$. Тада постоји m тако да је $\alpha \leq \frac{x_m}{m} \leq \alpha + \frac{\varepsilon}{2}$. Како је $n = qm + r$ и $x_n \leq qx_m + x_r$, то је $\alpha \leq \frac{x_n}{n} < \left(\alpha + \frac{\varepsilon}{2}\right) \frac{qm}{qm+r} + \frac{x_r}{n} < \alpha + \varepsilon$. Одавде је $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{n} = \alpha$.